

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: PN-9Ps/15/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2522201613
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kamila Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2522201613.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava v konaní pred sudkyňou Mgr. Kamilou Nagyovou v právnej veci o obmedzenie spôsobilosti J. na právne úkony, zastúpenej procesným opatrovníkom: H. za účasti Okresnej prokuratúry Piešťany, so sídlom Vážska 28, Piešťany, takto

rozhodol:

I. Súd obmedzuje spôsobilosť J. na právne úkony v rozsahu:

- samostatného konania a vystupovania pred štátnymi orgánmi, orgánmi štátnej správy, orgánmi územnej samosprávy, úradmi a inštitúciami špecializovanej štátnej správy, vrátane preberania poštových zásielok,
- disponovania s akoukoľvek finančnou čiastkou, bankovým účtom, dôchodkom,
- uzatvárania akýchkoľvek zmlúv majetkovo-právnej povahy, a to najmä zmlúv o prevode vlastníctva k hnutelným a nehnuteľným veciam, kúpnych zmlúv, darovacích zmlúv, zámenných zmlúv, záložných zmlúv, zmlúv o zriadení vecného bremena, zmlúv o pôžičke, zmlúv o úvere,
- rozhodovania o svojej liečbe a o poskytovaní zdravotnej starostlivosti svojej osobe a o umiestnení svojej osoby do zariadenia poskytujúceho zdravotnú starostlivosť,
- rozhodovania o mieste svojho trvalého a prechodného bydliska
- kandidovania do funkcií vo voľbách do orgánov štátnej a verejnej správy a samosprávy, najmä do Národnej rady Slovenskej republiky, vyššieho územného celku a miestnej samosprávy
- oprávnenia byť držiteľom zbrane a oprávnenia viesť motorové vozidlo.

II. Súd ustanovuje J. Opatrovník je oprávnený a povinný zastupovať opatrovanca pri právnych úkonoch, v ktorých bola spôsobilosť opatrovanca obmedzená a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Opatrovník je povinný predkladať súdu správy o osobe opatrovanca a o nakladaní s majetkom opatrovanca raz ročne vždy k 31.12. kalendárneho roka za predchádzajúce ročné obdobie a po skončení funkcie je povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku opatrovanca.

III. Štát nemá právo na náhradu trov konania.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Uznesením Okresného súdu Piešťany č. k. 9Ps/15/2022 - 6 zo dňa 17.10.2022 súd začal z úradnej moci konanie vo veci obmedzenia spôsobilosti na právne úkony J., keď ošetrojúci lekár menovanej oznámil súdu v konaní sp. zn. 4Csp/59/2020, že pacientka je opakovane hospitalizovaná v Psychiatrickej nemocnici Philippa Pinela v Pezinku s diagnózou Alzheimerova choroba stredne ťažkého stupňa, ktorá sa prejavuje výrazným zhoršením kognitívnych funkcií s obmedzenou participáciou

na bežných denných aktivitách, pričom administratívne úkony je pacientka schopná posúdiť len obmedzene.

2. Súd nariadil vo veci pojednávanie, na ktorom po oboznámení sa so spisovým materiálom vykonal dokazovanie vzhľadom na osobu, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná, keď od výsluchu J. súd upustil pre jej nepriaznivý zdravotný stav; znaleckým dokazovaním znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria ako aj ostatným spisovým materiálom na vec sa vzťahujúcim a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci.

3. Psychiatrická nemocnica P. Pinela Pezinok dňa 25.11.2022 oznámila, že menovaná bola hospitalizovaná u nich v nemocnici v rokoch 2014, 2018, 2019, 2020, 2021. Posledná hospitalizácia bola v období od 15.04.2021 do 21.09.2021.

4. Syn osoby, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná, H. uviedol, že jeho matka je umiestnená v zdravotnom zariadení T. nakoľko je ťažko chorá, má Alzheimerovu chorobu a ťažkú demenciu, pričom on má splnomocnenie na právne úkony miesto matky a môže prebrať aj jej písomnosti.

5. Sudkyňa dňa 12.09.2023 vzhľadom na Domove sociálnych služieb pre dospelých X. osobu, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná: menovaná bola pri vzhľadnutí nepokojná, v neustálom pohybe v miestnosti, opakovane sa presúvala z jedného konca miestnosti na druhý koniec, snažila sa uchytiť kľučku na dverách a otvoriť dvere, reálne nevedela vykonať úkon ohnutia kľučky pôsobením vlastnou silou. J. bola vychudnutá, na lebke pozdĺžna krvná zrazenina, mlčiaca. Inštruktor sociálnej rehabilitácie ju opakovane oslovoval „J.“, menovaná na oslovenie nereagovala verbálne, neverbálne reagovala na pokyn otočením tela alebo zmenou trasy chôdze. Vedúci inštruktor uviedol, že cca raz mesačne na dve až tri hodiny má klientka „svetlú chvíľku“, kedy komunikuje, nadväzuje sociálny kontakt s okolím, spoznáva syna, ktorého ihneď telefonicky kontaktujú, aby sa dostavil. Po cca 2 hodinách však znovu upadne do „pôvodného sveta“, nekomunikuje, nespoznáva okolie, nereaguje na podnety, je v plnej opatere. Počas vzhľadnutia p.. nenadväzuje ani neudržiava očný kontakt, je bez sociálnych zručností, fyzické schopnosti značne obmedzené. Je plne plienkovaná, kŕmená, neschopná úchopu identifikačnej karty alebo pera.

6. Zo záverov znaleckého posudku č. 111/2023, vypracovaného J. znalcom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky odbor zdravotníctvo, odvetvie psychiatria vyplýva, že menovaná vyšetovaná trpí viac rokov trvalou duševnou poruchou Demencia pri Alzheimerovej chorobe, skorý začiatok, už ťažkého stupňa. Porucha je trvalého charakteru, doživotná, nevyliciteľná, s trvalou možnou skôr negatívnou progresiou do budúcnosti, bez perspektívy pozitívnych zmien. Vyšetovaná nedokáže autonómne sociálne fungovať a existovať. Je v celej miere odkázaná na starostlivosť inej osoby resp. inštitúcie vo všetkých oblastiach svojej existencie - osobnej, sociálnej, zdravotnej, právnej. Zlepšenie zdravotného stavu v budúcnosti nemožno predpokladať, nie je v možnostiach súčasnej medicíny dané ochorenie liečiť a vyliečiť. Z psychiatrického hľadiska nie je schopná žiadnych právnych úkonov.

7. Okresná prokuratúra Piešťany po oboznámení sa so znaleckým posudkom dňa 24.08.2023 oznámila, že navrhuje menovanú obmedziť v spôsobilosti na právne úkony v rozsahu bodu 5 záverov znaleckého posudku.

8. Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná nie je schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

9. Podľa § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov, alebo omamných prostriedkov či jedov je schopná robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jej spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

10. Podľa § 26 Občianskeho zákonníka, pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilé na právne úkony, konajú za ne ich zákonní zástupcovia.

11. Podľa § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorú súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

12. Podľa § 231 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „C.m.p.“), v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o : a) obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony b) zmene obmedzenia spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony c) navrátení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

13. Podľa § 248 ods. 1 C.m.p., konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277.

14. Podľa § 248 ods. 2 C.m.p., ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil a ustanoví jej opatrovníka.

15. Podľa § 251 ods. 1 C.m.p., trovy dôkazov platí štát.

16. Z vykonaného dokazovania zisteného skutkového stavu dospel súd k záveru, že osoba, o spôsobilosti ktorej sa koná, trpí trvalou duševnou poruchou, pre ktorú nie je vôbec schopná robiť právne úkony. Preto ju súd obmedzil v spôsobilosti na právne úkony pozitívnym výpočtom špecifikovanom vo výroku I. rozsudku, zároveň jej ustanovil za opatrovníka syna (výrokom II.), ktorý bude opatrovanca zastupovať v rozsahu, v ktorom bola obmedzená spôsobilosť na právne úkony opatrovancovi. Súd taktiež poučil opatrovníka o právach a povinnostiach pri výkone funkcie. Súd upustil od doručovania rozsudku osobe, o ktorej spôsobilosti sa koná, s poukazom na článok 7 Základných princípov Civilného mimosporového poriadku, keď z vykonaného vzhľadnutia mal súd preukázané, že táto nie je schopná porozumieť súdnej písomnosti, túto prevziať a podpisom potvrdiť jej prevzatie.

17. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 52 C.m.p tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania, od ktorej generálnej klauzuly súd nevidel dôvod sa odvrátiť, žiaden z účastníkov si nárok na náhradu trov konania ani neuplatnil, toto konanie je vecne oslobodené od platenia súdnych poplatkov. V konaní vznikli počas dokazovania trovy výlučne štátu v súvislosti s úhradou odmeny znalca. Keďže konanie bolo začaté ex offo a dôvodne, je povinnosťou štátu znášať trovy dôkazov na vlastné náklady, preto súd štátu nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Trnava.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.